

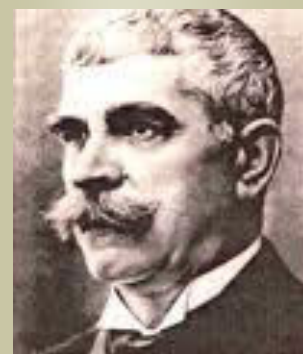
Градинката на Дядо Благо

1866 - 1938

Аз съм градинка,
но не за цветете -
наука, мъдрост
в мен ще берете.

Това четиристишие стояло на корицата на всяка отделна книжка на детското списание "Градинка", което Дядо Благо започва да издава през 1894 г. за ученици от началния курс. В него сътрудничат Иван Вазов, Цоньо Калчев, Цанко Церковски, Васил Попович и още редица талантиливи български писатели. Там Дядо Благо публикува свои авторски творби, както и преведените от него за първи път и илюстрирани от самия него приказки на Братя Грим.

Стоян Русев или по-известният като Дядо Благо, псевдоним, с който той е подписвал своите творби, е роден на 2 февруари 1866 г. в с. Заберново, Бургаско. Той е деветнадесетото, най-малкото дете в многолюдно семейство, в което има само една сестра.

Преди Освобождението от османско владичество големите му братя бродят из Странджа планина с хайдушки дружини. Те се борят срещу вековния поробител, а най-малкото им братче пасе стадото и им носи храна и сведения за турските потери.

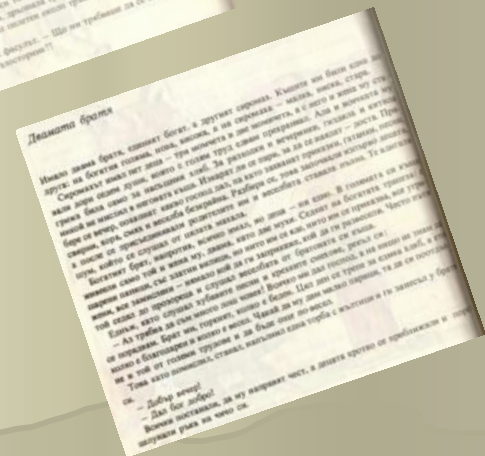
Първоначално учи в родното си село, а след това в Граматиково. През 1879 г. заминава при най-големия си брат (банков чиновник) в Бургас, с чиято подкрепа постъпва в Сливенската гимназия.

След като завършва гимназия, става учител - първо в бургаските села Горица и Росен, а от 1889 г. се премества в София. Посвещава цели 53 години на тази благородна професия. През 1907 г. учителства в софийското училище "Кирил и Методий", където завършва своята преподавателска кариера.

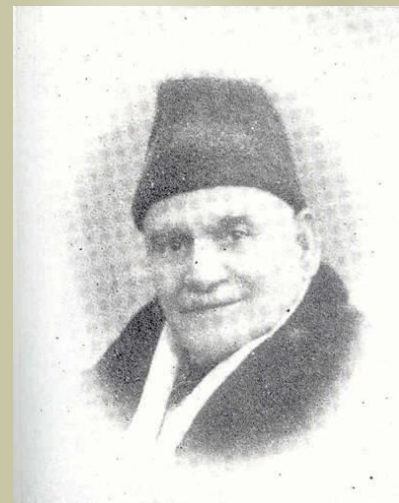

В началото на своето учителстване (1884 г.) започва да твори за деца, а от 1889 г. пише и първите си творби за възрастни, които публикува в книгата си "Звезда" - първата печатана книга в Бургас.

През 1906 г. Дядо Благо заедно с детския поет Стоян Попов (Чичо Стоян) поставят началото на най-доброто детско вестниче "Славейче". По-късно той редактира и издава списание "Росна китка" и детските вестничета "Бисер" и "Земеделче".

Отраснал в самобитен край
и надарен с жив ум и богата
фантазия, Стоян Русев
отрано обиква българските
народни приказки и песни,
удивлява се на
нестинарските танци върху
нажежената жарава.

Като учител в Странджанските села, той се посвещава на българския фолклор, насърчава и учениците да събират народни умотворения, изучава и описва българските традиции и обичаи. Събира и преразказва приказки и предания от родния си край.

Поетичната му дарба се изявява най-ярко при обработката и създаването на гатанки. Той е всепризнат БАЩА на българската стихотворна гатанка. Автор е на повече от 1500, над 100 басни, много приказки, поговорки и скороговорки. Много от неговите стихотворения са недовършени - оставя децата сами да дописват нарочно пропуснати думички.

Макар и първата книга да е предназначена за възрастни, през целия си живот Дядо Благо пише за деца. През 1925 г. Министерството на просвещението издава книгата му "Гатанки от Дядо Благо", илюстрирана от Вадим Лазаркевич и съставител Дора Габе.

Стоян Русев издава и сборника "Кръгосветче", както и поредиците "Росна китка" и "Сказания за XX век".

Дядо Благо е и автор на много статии за проблемите на детската литература и образованието.

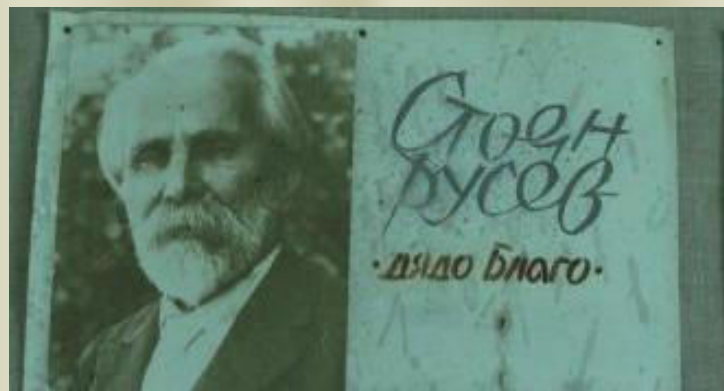

Част от най-хубавите творби на Дядо Благо, публикувани някога в "Градинка", днес можете да прочетете в книжката "Градинката на Дядо Благо". Ако разгърнете нейните богато илюстрирани страници, ще попаднете под обаянието на тази възшебна словесна градинка, разходката из която ще ви достави истинска наслада.

Чрез творбите си Дядо Благо се е стремял да направи децата по-умни, по-любознателни, по-добри, по-весели, по-съобразителни и остроумни. И децата, и техните родители изпитвали радост при откриване на верния отговор и съпреживяването на бивали и небивали случки и приключения. Много от творбите му (особено стихотворните гатанки) стават популярни, предават се от уста на уста и се приемат от мнозина като народно творчество.

През 1928 г. Дядо Благо става един от учредителите на Дружеството на детските писатели. Той е и сред създателите на Учителската взаимноосигурителна и спомагателна каса. Насърчава и подкрепя по-младите писатели - Васил Стоянов, Ценко Цветанов, Трайко Симеонов и др.

Умира на 16 януари 1938 г. в София.

В негова чест на площада в Малко Търново пред читалище „Просвета“ е издигнат паметник. Паметник има и в родното му село Заберново. Намира се близо до площада (мегдана) на селото.